

Večernik

Leto IV. (XI.), štev. 165

Maribor, sreda 23. julija 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Sinaja in Varšava

Vedno težja gospodarska kriza, ki je z vsilo zagrabila tudi poljedelske države, sili te države vedno bolj k obrambnim meram. V teku je velika akcija za rešitev gospodarske krize v agrarnih državah. Ker sta Jugoslavija in Rumunija izrazito agrarni državi in je le Češka slovaška v Mali antanti pretežno industrijska, je naš zunanji minister dr. Marinkovič že na konferenci Male antante v Štrbskem Plesu pokrenil vprašanje reševanja agrarne in gospodarske krize sploh najprej v okviru Male antante, nato bi se pa akcija razširila tudi na ostale države.

Konferenca v Sinaji na Rumunskem, ki jo je sklicala rumunska vlada in ki se je pričela 22. tm., ni neposredno v zvezi s to akcijo, ampak ima drugo ozadje. Mednarodna komisija, ki je začetkom julija zasedala pod okriljem Društva narodov v Ženevi, ni mogla sprejeti glede reševanja gospodarske krize definitivnih sklepov in tudi ne točnih odgovorov na vsa vprašanja, ker Rumunija, Jugoslavija in Madžarska iz gotovih tehničnih in administrativnih razlogov niso podale svojih odgovorov. Da bi ne trebalo radi teh treh držav sklicevati ponovno mednarodne komisije, so se odločile, da se sestanejo posebej in v določenem roku predložijo svoje odgovore na stavljen vprašanja. Ker so glede stavljenih vprašanj vse tri države v enakem položaju, so sklenile dati nanja skupen odgovor in ga predložiti mednarodni komisiji Društva narodov. Je to delo tehničnih delegatov poljedelskih in trgovinskih ministrov vseh treh držav, ki ni v nobeni zvezi z dr. Marinkovičevimi akcijami za gospodarsko sodelovanje srednje-evropskih oziroma vseh evropskih agrarnih držav. Naravno pa je in neizogibno, da bodo zadevni delegati na konferenci v Sinaji razpravljali tudi o vprašanjih zaščite agrarnih interesov vseh treh držav, naravno v onih mejah, da ne bodo tangirani interesi tretje-ke kompacišcenta v Mali antanti, CSR.

Neprimerno važnejša, ker v svoji osnovi in svojem obsegu širša bo vsakor konferenca v Varšavi, katero predlaga poljska vlada. V smislu tega predloga bi se naj sestali kmetijski ministri držav Srednje Evrope in razpravljali o tem, kako bi se dosegla racionalizacija poljedelske proizvodnje in organizacija skupne prodaje. Poljski listi predlog vlade toplo pozdravljajo in povdarjajo, da se konference ne sme smatrati, kakor da je proti komurkoli naperjena. Ti listi zlasti povdarjajo, da je treba vzroke današnje težke poljedelske krize iskati v nesorazmerju cen poljedelskih in industrijskih proizvodov. Izvoz poljedelskih proizvodov je posebne važnosti za agrarne države in potreben je med temi državami sporazum glede vzajemne prodaje teh proizvodov. Poljedelsko politiko raznih držav je treba spraviti v sklad, da se racionalizira kmetijska proizvodnja, da se prepreči padanje cen kmetijskim proizvodom in da se reši vprašanje tranzita ter druga vprašanja v duhu mednarodne

Silen potres v Srednji Italiji

SREDIŠČE POTRESA NAPULJ Z OKO LICO. — MNOGO HIŠ RAZRUŠENIH, NAD 20 OSEB MRTVIH, MNOGO RANJENIH. — VLADA ODREDILA POMOŽNO AKCIJO. — MANJŠI SUNKI V OSTALI ITALIJI.

NAPULJ, 23. julija. V Napulju in okolici je divjal preteklo noč ob eni uri in deset minut silen potres, ki je povzročil ogromno škodo in zahteval tudi več človeških smrtnih žrtev. Med mnogimi potresnimi sunki je bil zlasti prvi zelo močan. Prebivalstva se je polastilo silno razburjenje. Vse je bežalo iz hiš na prosto ter ostalo pod milim nebom do rane- ga jutra. Središče potresa je bil Napulj z okolico, kjer je trajal potres 45 sekund. Najbolj so občutili divjanje elementa v spodnjem delu mesta, kjer se je podrlo cela vrsta poslopij.

RIM, 23. julija. Po poročilih iz Napulja je porušil sinočnji potres več hiš in ste bili pri tej priliki ubiti dve osebi, pet pa jih je bilo poškodovanih. Davi se je porušila neka petnadstropna hiša in je bila ponovno ubita ena oseba, petero pa

težko poškodovanih. Še težje posledice je imel potres v napuljski okolici, kjer je izgubilo življenje 16 oseb. Čim je bila vlada obveščena o težki katastrofi, je bila odredjena pomožna akcija prizadetemu prebivalstvu.

MILAN, 23. julija. Domala po vsej Italiji so čutili preteklo noč okoli ene ure bolj ali manj silne sunke potresa. Prebivalstvo je silno razburjeno, zlasti ker se boji, da ne bi tujci zapustili Italije in novi letoviščarji opustili svoja potovanja na laško riviero. Zlasti pa se je povečalo razburjenje v Milanu danes dopoldne, ko se je doznalo, kako strašne posledice je imel potres v Napulju. Točnega števila žrtev ni mogoče doznati, zlasti ker smejo novine objavljati le uradna poročila, ki so iz obzira do inozemcev sila rezervirana in previdna.

Strašna nesreča v Koblenzu

POVODOM NEMŠKIH PROSLAV »OSVOBOJENJA« PORENJA. — PONTONSKI MOST SE PORUŠIL S 100 LJUDMI. — LE MALO REŠENIH.

KOBLENZ, 23. julija. Tu se je vršila včeraj velika osvobodilna svečanost, katere se je udeležilo nad stotisoč oseb. Po zaključenih slovesnostih so se ogromne množice razhajale na vse strani. Večinoma so se vračali tisočji občinstva čez improvizirane pontonske mostove, kjer se stekata reki Mosel in Rena na takozvanem nemškem vogalu. Pontoni pa niso vzdržali silnega pritiska množic. Nenadoma se je porušil most ter je padlo okoli sto ljudi v vodo. Na nesrečneže se je zrušilo tramovje podrtga mostu, ki je več oseb ubilo in mnogo težko poškodovalo. Nastala je med občinstvom nepopisna panika. Vse se je obupno borilo za življenje. Vendar se je rešilo samo nekaj ponesrečencev, ki so bili v neposredni bližini obrežja. Po dosežanih poročilih je izgubilo življenje 42 oseb, po neki drugi vesti znaša število mrtvih celo 90.

TRIER, 23. julija. Mestna uprava v Trieru je prejela sporočilo državnega

predsednika Hindenburga, da se z ozirom na žalosten dogodek v Koblenzu ne bo udeležil osvobodilne proslave v Trieru in Aachenu in da se takoj povrne v Berlin.

Uprašanje prostega izvoza tobaka

BEOGRAD, 23. julija. Uvesti se name-ravajo zakonite olajšave glede prostega izvoza tobaka v inozemstvo, seveda pa samo onih množin, ki presegajo kontingent, potreben za državne tobačne tovarne. Seveda pa bi tudi ta izvoz bil pod državno kontrolo.

Izvoz letošnjega sadja

BEOGRAD, 23. julija. Privilegirana izvozna družba v Beogradu se je dogovorila z vsemi gospodarskimi organizacijami v državi radi izvoza našega sadja.

in ugodnimi carinskimi angažmanji, ampak je treba poseči po novih metodah. Tu je predvsem važno direktno sporazumevanje med agrarnimi in industrijskimi državami na podlagi vzajemnih koncesij. Gospodarska solidarnost ali blok agrarnih držav bi ne bil naperjen proti industrijskim državam in tudi ne proti agrarnim državam izven bloka. Prvi korak morajo storiti države Male antante, ki je tako srečno sestavljena, da ima poleg dveh agrarnih eno močno industrijsko državo, kar bo olajšalo proces sporazumevanja med agrarnimi in industrijskimi državami. Jugoslavija in Rumunija morata storiti prvi korak in skleniti sporazum, ki bo sličil carinski uniji. Polagoma se bodo enaki sporazumi sklepali tudi z in med drugimi državami. Dr. Marinkovič končno predlaga najprej konferenco pristojnih ministrov Rumunije in Jugoslavije, ki naj zadevo načelno razpravljajo, nakar naj komisija strokovnjakov obdela problem v podrobnostih.

To je konkretna baza za nadaljevanje akcije i z ene i z druge strani.

Zlasti se bo pazilo na kvaliteto, sortiranje in pakiranje sadja. Naš največji odjemalec sadja je sedaj Poljska, kamor se je doslej izvozilo že 70 vagonov sadja.

Sovjetski protest pri finski vladi

HELSINGFORS, 23. julija. Ruska vlada je po svojem diplomatskem zastopniku vložila v Helsingforsu protestno noto zaradi prekoračenja finsko-ruske meje po finskih državljanih. Nota protestira tudi proti preganjanju komunistov na Finskem, zlasti ker izganja finska vlada komuniste siloma v Rusijo.

Argentina — Čile 3:1

MONTEVIDEO, 23. julija. Argentinska reprezentanca je premagala čilsko v razmerju 3:1. S tem se je Argentina kvalificirala za semifinalne tekme, v katerih nastopijo USA, Urugvaj, Jugoslavija in Argentina. Semifinalne tekme se pričnejo v nedeljo 27. tm.

Slov. lovsko društvo, podr. Maribor opozarja lovce na streljanje na lončene golobe, fazane, jerebice in bežeče zajce dne 27. tm. ob 16. na strelišču v Radvanju. Lovci se naj udeležijo poskusnega streljanja, ker bo državna strelska tekma letošnje jesen v Ljubljani.

Težje nezgode.

Pri Splošni stavbeni družbi na Teznu nameščenemu 32letnemu Franju Pulku je priletel med delom v levo lice velik jeklen drobec ter ga precej resno ranil. Z reševalnim avtom so odpremili ranjenca v ambulatorij OUZD, kjer so mu nudili prvo pomoč in izročili domači oskrbi. — Franju Gašpurju, skladiščniku pri tvrdki Kūhar, je med popravljanjem dvokolesa skočila v desno oko jeklena palčica ter ga tako opasno ranila, da obstoja nevarnost oslepitve. Podal se je sam v bolnico. — Na cesti skozi Bresternico se je zaletel 32letni kovaški pomočnik Srečko Hirš v nekega kolesarja, ki je vozil po napačni cesti strani. Imenovani je padel tako nesrečno na glavo, da so ga morali odpeljati v bolnišnico.

Prvo grozdje.

Danes je bilo na trgu prvo grozdje, ki se je prodajalo po Din 28 za kg. — Zadnje črešnje so bile danes po Din 10—12 za kg na prodaj. —

Aretiranih je bilo

sinoči šest oseb, in sicer Franjo N. zaradi tatvine, Miloš Sch. zaradi odgona, Albert H. zaradi oviranja službenega posla, Neža Z. zaradi vlačuganja, Jaka Š. in Gašper C. zaradi razgrajanja ter Anton B. zaradi kalenja nočnega miru.

Kolesarjem!

Zadnje čase se je razpasla razvada, da se vozi po dvoje oseb na navadnih kolesih. Očividno mnogi kolesarji niti ne vedo, da je to policijsko prepovedano in kaznivo. Stražniki imajo nalog prijaviti vsakega, ki se ne ravna po predpisih. —

Da osvežite krl,

pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne »Franz Josefove« grenčice. Od mnogih zdravnikov zapasana »Franz Josefova« voda uravnava delovanje črevesa, krepi želodec, izboljšuje krl, pomiri živce, povzroči, da se človek splošno dobro počuti in da ima jasno glavo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Mariborski in dnevni drobiž

Primožič zopet v naši sredi

Po daljšem premoru je sinoči Maribor zopet manifestiral. Spontane in pristržne ovacije so bile namenjene našemu Sokolu Primožiču, ki se je ovenčan s slavo svetovnega prvaka v telovadbi vrnil med nas. Nabit peron občinstva z godba Sokola-matice je pozdravil prihod našega svetovnega mojstra. Poleg ogromnega cvetja, ki ga je bil slavjenec deležen, so mu prinesli tisoči manifestantov svojo najiskrenejšo zahvalo ter jo izražali neprestano s spontanimi hvaležnimi ovacijami. Oficijsko so pozdravili Primožiča v imenu Sokola-matice, čigar član je Tošo, starosta dr. Boštjančič, za mestno občino podžupan dr. Lipold in za sokolsko župo Maribor starosta Sokola I. dr. Pivko. Med vztrajnim sviranjem koračnic sokolske godbe se je razvila izpred kolo dvora krasna povorka, v kateri je dajalo občinstvo duška svoji radosti nad uspehom mariborskega Sokola. »Živio Primožič, živijo svetovni prvaki!« so doneli klici iz povorke in iz gostega špalirja gledalcev na Aleksandrovi in Gosposki ulici ter na Glavnem trgu tja do Narodnega doma, kjer se je občinstvo razšlo po enournih manifestacijah. Tako je v večernih urah vedel sleherni Mariborčan, tudi oni, ki še niso nikdar slišali o našem vzornem telovadcu Primožiču, da imamo zopet v svoji sredi njega, ki je storil za dobre ime naše domovine gotovo več kot cele vrste poklicnih... In kjerkoli se je pojavil naš ljubljani Tošo tekom večera, povsod je bil deležen glasne priznanja. Godbe so igrale njemu v čast po kavarnah in restavracijah sokolske in junaške slovanske melodije; povsod je bilo naravnost praznično razpoloženje. Narod ve, kaj dolguje svojemu junaku, akoravno oficijelnega praznika po vzoru drugih držav in narodov najbrž ne bo... Zdravo, naš prvi Sokol!

Sarajevski listi o uspehu „Drave“ v Sarajevu

O železničarskem koncertu v Sarajevu so pred nekaj dnevi prinesli sarajevski listi poročila, ki soglasno poudarjajo odlični nastop mariborske »Drave«.

Sarajevska »Večernja pošta« piše o »Dravi« v svojem poročilu »Koncert železničara« sledeče:

»Drava« je pod g. Albinom Horvatom odpela: Mirkovo »Na trgu«, Devovo »Na poljani«, Försterjevo »Večerni ave«, Adamičovo »Kmečka pesem«, Maroltevo »Soldaški boben« in Devovo »Dober večer«. Posebno je ugajal »Soldaški boben«. »Drava« je bila nagajena z burnimi aplavzi ter je ta večer odnesla laurjev venec, četudi je bil njen zbor številčno najmanjši. Končno je skupni zbor vseh treh društev okoli 125 pevcev, gromovito odpel »Morje Adrijsko« pod dirigiranjem g. A. Horvata. Publika je pevce pozdravila z gromkim aplavzom ter zadovoljna ostavila dvorano.

»Jugoslavenski list« poroča v članku »Muzičko Sarajevo« med drugim: »V soboto so trije železničarski zbori (sledijo imena) priredili koncert, ki je zelo dobro uspel. Zmagovito so tepevske tekme je odnesla »Drava« s svojimi ljubimi slovenskimi pesmimi«.

25 letnica gasilnege društva na Pobrežju

Pretečeno nedeljo je prostovoljno gasilno društvo na Pobrežju obhajalo svoj veliki praznik; proslavo 25letnice obstoja društva in blagoslovitev nove motorne brizgalne. Kumovala je ga. Klemenčičeva, ki je s svojim nagovorom na gasilce in občinstvo žela splošno odobravnje. Po blagoslovitvi smo občudovali delovanje nove brizgalne. Kupljena je pri domači tvrtki »Strojne tovarne in livarne« v Ljubljani in izvrstno deluje ter lahko konkurira z vsemi drugimi tujezemskimi proizvodi. Zato proči s tujim blagom in podpirajmo domača podjetja! Po vaji smo se zbrali v prijaznem vrtu g. Rojko k proslavi 25letnice. Iz načel-

nikovega govora posnemamo sledeče: Društvo je bilo ustanovljeno 8. januarja 1905. leta. Ustanovitelji so bili takratni nadučitelj Tomaž Wernitznig, župan Fr. Rojko, Ivan Slokan, pokojni Iv. Kren in še aktivni član Fr. Divjak. Društvo so vodili: Fr. Rojko 1905 do 1911, Ivan Zaff 1911—1913. Iv. Slokan 1913—1923. Fr. Wagner 1924. Fr. Ribič 1925 in od leta 1926 Jos. Klemenčič. Vsak načelnik je skrbel za uspešni razvoj društva, tako da ima danes društvo svoj gasilski dom, železni plezalni in opazovalni stolp, kakoršnega nima nobeno društvo v državi, 2 ročni brizgalni, eno motorno brizgalno, en auto in veliki voz za moštvo.

Mnogo truda in denarja je stalo to orodje. Društvo si ga je spravilo večinoma iz lastnih moči. Tu bi lahko izpregovorili par žalostnih besed na račun onih, ki so društvo podpirati dolžni, pa si prihranimo za drugo priliko.

Iz delovanja društva posnemamo, da je v teh 25 letih hitelo 153-krat bližnjemu na pomoč. Pri prvem požaru je smrtno ponesrečil oče sedanega vnetega gasilca in orodjarja tov. Fr. Rakuša. Za izredno pogumno delovanje sta bila od najvišjega mesta odlikovana Iv. Zaff s srebrnim križcem s krono in Šmirmaul, sedaj posestnik v Zrkovcih, s srebrnim zaslužnim križcem. Rešila sta pri požaru na Bohovi ljudi in živali gotove smrti.

Društvo šteje danes 6 častnih članov, med temi tudi eno gospo. Od ustanovnih članov je aktivno delujoč le še tov. Divjak. V znak hvaležnosti in priznanja ga je društvo imenovalo svojim častnim članom in tov. načelnik mu je v lepih besedah izročil lepo izdelano častno diplomu. Ginjen od radosti se je zvesti tovariš zahvalil za izkazano mu čast.

Ob sklepu se je govornik spomnil naše visoke vladarske rodbine, posebno pa zaščitnika vseh humanitarnih društev Nj. Vel. kralja Aleksandra. Potem se je množica udala nepriziljeni prijetni prosti zabavi.

Svečana izročitev dekretov članom banskega sveta

se bo, kakor javlja kr. banska uprava, izvršila danes 23. t. m. ob 12. v banski palači za člane iz ljubljanskega okrožja, jutri 24. tm. ob 18. v svečani seji mariborskega občinskega odbora za člane iz Maribora ter srezov Maribor levi in desni breg, Konjice, Dravograd, Murska Sobota, Dol. Lendava, Ljutomer in Ptuj, v petek 25. tm. ob 18. v svečani seji celjskega obč. odbora pa članom iz Celja ter srezov Celje, Brežice, Laško, Šmarje, Gornji grad, Slovenjgradec in Krško.

Osebnosti.

Za referenta okrožnega agrarnega urada v Mariboru je imenovan g. Janko Osojnik, doslej tajnik istotam. — Za davčnega inspektorja pri davčni upravi v Šmarju je imenovan tamošnji davčni kontrolor g. Oton Štepec. — K okrožnemu sodišču v Mariboru je premeščen staršina okrajnega sodišča v Marenbergu g. Julij Kuder.

Društvo jugoslov. akademikov v Mariboru.

Društvo priredi v soboto 26. t. m. poučno ekskurzijo v pivovarno »Union«. Zbirališče ob 14. uri pred Narodnim domom. — Pozivamo tov. akademike, da se ekskurzije v čim lepšem številu udeležijo. — Odbor.

Dražba starinskih predmetov itd.

Od dne 4. avgusta naprej se bo vršila v gradu Szapary v Murski Soboti velika javna dražba premičnin starinske vrednosti in umetnin, kakor raznega pohištva, stekla, porcelana, slik, perzijskih preprog, velike knjižnice, obstoječe iz kakih 15.000 zvezkov deloma znanstvene, deloma leposlovne vsebine v nemščini, angleščini, francosščini in madžarščini. Prodajalo se bo do 3. septembra od pol 9. do 12. in od 13. do 18. Predmeti se lahko ogledajo dne 1., 2. in 3. avgusta od 8. do 12. in na dan dražbe vselej pol ure pred dražbo. Proti odškodnini 20 dinarjev se dobi pri odvetniku dr. Ludoviku Šömenu v Murski Soboti tiskani katalog s popisom vseh premičnin s cenilno vrednostjo.

Naša mladina v Kaštel Lukšiču

Kaštel Lukšič, 16. julija.

Starši naše dece bi gotovo radi slišali nekaj o našem letovišču samem. Pa dajmo!

Kaštel Lukšič je vas prav ob morski obali. Hiše, — povečini eno- ali dvo-, pa tudi trinadstropne, so kamenite in dajejo kraju pristen primorski značaj. Ljudje so prijazni in nihče ne čaka, da bi ga ti pozdravili: »E, brate, kako ti ide?« ali »Zdravi!« itd. Prva vas proti severu je Kaštel Stari, takoj nato Kaštel Novi in Štafilič. Vsak Kaštel ima cerkev. Cerkev navadno nima zvonika kot naša, ampak stoji zvonik na samem poleg cerkve. Ulice so ozke, snaga je le za največjo silo. — Južno od Kaštela Lukšiča je vila, v kateri je letoval naš prestolonaslednik Peterček I. 1926. Urejena je z vsem komfortom, ima tudi svoj bazen. Takoj za to vilo je Kaštel Kambelovac, popolnoma sličen ostalim dalmatinskim vasem. Danes je tam velika »fešta gospoje od Carmela«, o kateri bom prihodnjič kaj več poročal. V vse te kraje smo že delali izlete z našimi otročki.

Kopamo se 5 minut stran od šole. Tam je ob obali prijeten borov gozdiček, katerega na drugi strani ceste obkrožajo gozdovi rdečih in belih oleandrov, figovcev, mandljevega drevja, granatnih jabolk in veliki kompleksi vinogradov, ki se stezajo prav do vznožja Kozjaka. Ob obali je široka plast drobnega peska in kamenja, na katerem se solnčimo. Pred nami pa valovi morje, modro, kakor nebo, s srebrnimi pasovi in temnimi globčinami, v katerih se šopirijo morske murke, školjke, pajki, morske zvezde in črni ježki.

Čudovit je pogled na morje! Vodica plapolja in pleše valček, lahni valovi si pripovedujejo čudežne zgodbe preteklosti, se objemajo ter božajo nežna telesa.

Veličastno je, kadar drvi preko morja Neptun in srdi valove, ki se bijejo med seboj in se igrajo z jadricami. Po gladini drvi čolni z izletniki, ki pojo bajko o Jadranskem morju, motorni čolni, ki kvarijo romantiko narave, in krasni parniki. Nad nami pa bučijo aeroplani in hidroplani, katerih piloti — večinoma sami Slovenci — navdušeno odgovarjajo naši deci, ki jih pozdravlja z viharimi »Zdravo!«. Večkrat si dovolijo tudi kakšno šalo. Naš mali Dolfek je zadnjič sedel na skali v morju in lovil ribice na trnek, a brez vabe. Seveda nič ni bilo! Videl pa ga je pilot in zdrčal proti njemu in se zopet pognal v višine. Dolfek se je seveda silno prestrašil in — »bum« v morje z najmanj 600 KS. Kajpak je bilo mnogo smeha. Danes pa smo izvedeli, da sta se pilota, ki sta tistega dne skoraj 2 uri krožila nad nami in nas navdušeno pozdravljala, pri Trogiru smrtno ponesrečila. Zavladala je splošna žalost in bilo je mnogo truda, da sem malčke zopet razveselil.

Končajmo za danes! Prihodnjič vam bom nekaj povedal o noči na morju. Starši pa lahko spite brez skrbi, ker je vaša deca zdrava ter vas, kakor vse čitatele pozdravlja čez hribe in doline. D. Cv.

Prijavljanje piva po 1. juliju.

Kraljeva banska uprava razglasa: V smislu dogovora s pivovarnami v dravski banovini plačujejo izza 1. julija 1930. banovinsko trošarino na pivo, ki se konzumira v območju dravske banovine, pivovarne same. Zato odpade od strani gostilničarjev točilec piva in založnikov vsako prijavljanje po 1. VII. 1930. prejete piva in plačevanje banovinske trošarine. To pa velja samo za one množine piva, ki izhajajo iz pivovarn na ozemlju dravske banovine. Za prijavljanje in plačevanje trošarine od onega piva, ki se uvozi iz drugih banovin, veljajo še naprej dosednji predpisi.

Razpisano službe cestarjev.

Banska uprava razpisuje službena mesta banovinskih cestarjev za območja naslednjih cestnih odborov: Šoštanj štiri mesta, Vransko štiri mesta, Ormož dve mesti, Ptuj deset mest, Gornji grad štiri mesta, Gornja Radgona sedem mest, Sv. Lenart v Slov. gorici štiri mesta, Ljutomer tri mesta in Murska Sobota dve službeni mestu banovinskih cestarjev.

Neuzdržno stanje, penetranten smrad sredi mesta

V galeriji žalosti in sramote biva sedaj 60 ljudi na kupu. Ti bedniki nimajo stranišča, a telesno potrebo morajo nekje opravljati. V to svrhu jim služi grmovje, travnik in prostor, kjer je prejšlo javno stranišče. Ta nesnaga, ki se nikamor ne odteka, povzroča penetranten smrad, ki je pod vplivom vročega poletnega solca uprav neznosen. In to tik živilskega trga ter ob mostišču, kjer postajajo avtobusi in pasira številno občinstvo!... To stanje je nevarno in bi bil neodpušljiv greh, k takim razmeram molčati. — In sedaj nekaj žalostnih bežnih slik, ki govore kričevo govorico:

Prva slika: Zjutraj vstaja v tej »koloniji« mlado in staro. Ženske se slačijo pred otroci, križem opravljajo potrebo in na mostu je vedno dovolj zijal, ki vse to z naslodo opazujejo...

Druga slika: Nedoletna, za šolo še ne- godna otroka se igrata »ata in mama« tako drastično in realistično, da so gledalci z mosta morali poseči v mučno zadovo... In rezultat: »Saj ata in mama tudi tako delata...« je bil naiven zagovor pred pričami. Pa si pomagaj, če si moreš!

Tretja slika: Prihod sanitetne komisije. Mestni fizik odredi prevoz dveh otrok v bolnico. To je bilo v soboto. — Kaj pa, če izbruhne kaka epidemija?!

Četrta slika: Opolnoči. Pijana od nevolje in vina razgraja Marija D. in vzbudi vseh 59 sestanovalcev. Vrišč, kreg, policija, zausnice, psovke... In to se redno, kakor po programu ponavlja...

Peta slika: Kuhanje je potrebno, takisto umivanje. Vseh 60 ljudi rabi štedilnike brez dimovoda in vodo dobivajo po milosti od gostilne »pri Lešniku«. Kam mečejo odpadke, ki se pod vplivom vročega poletnega solca razkrajajo, je jasno in vidno...

In tako bi lahko nanizali v to upravljenost in od javnosti zahtevano lamentacijo še več slik, eno žalostnejšo od drugih.

Ugotovili smo na licu mesta, da niso vsi ti bedniki deložiranci iz območja mariborske mestne občine, ampak so med njimi Studenčani in — Pobrežani. Nekateri so pristojni tudi v druge občine. S tega stališča se dela mestni upravi krivica, ako se krivda na tej žalosti zvaljuje zgolj na njo! Ta ugotovitev je potrebna radi objektivne presoje cele zadeve, kakor tudi animoznega hujskanja od strani neodgovornih elementov, ki z opisano mizerijo uganjajo prozorno demagogijo, medtem ko so naše ugotovitve stvarne in zasledujejo edini cilj, da ne bo na nobeni strani krivice, a na ugledu našega mesta ne bo — madeža!

Borza dela v Mariboru

išče nujno 1 strugarja, 3 viničarje, 4 hlapce, 1 slaščičarja, več kuharic in šiviljskih vajenk.

Češkoslovaški gasilci se ne bodo peljali skozi Maribor.

Mariborska JČ Liga se je obrnila te dni na pripravljalni odbor vseslovanskega gasilskega kongresa v Ljubljani radi ureditve sprejema češkoslovaških gasilcev, ki se pripeljejo 1. avg. na kongres v Ljubljano. Danes pa je dobila JČL obvestilo, da se češkoslovaški gasilci ne bodo peljali skozi Maribor, ampak preko Jesenic in torej odpade sprejem v Mariboru.

Kavarnar Astorije,

g. Strehar ne popusti v svoji podjetnosti. Ne samo da je obogatil naše mesto z novim velikomestnim lokalom, kateremu je pridružil prav takšen vrt, temveč hoče nuditi svojim obiskovalcem tudi prvovrstno razvedrilo. Zato si je zagotovil odlično zagrebško kabaretno skupino, katere člani so obenem prvaki vsele umetnosti zagrebškega gledališča. Med njimi srečamo imena gospa: Žilčarjeve, Dubajičeve, Humlove, Cvetkovičeve in gospodov: Ciliča, Grünhuta, Dubajiča, Cvetkoviča, Paljetka, ki so znani po vsej državi. V Astoriji bodo gostovali od 26. do 30. tm. vsak večer z drugim programom, ki bo trajal dve in pol uri, in sicer na vrtu, v slučaju slabega vremena pa v kavarni. V tej mrtni sezoni ni za večer kratkočasnejšega in primernejšega razvedrila. Vstopnina bo primerno solidna.

Calmette in njegovo cepivo proti jetiki

ZGODOVINA IN VSEBINA CEPIVA TER NJEGOVI USPEHI TEKOM 9 LET.
— POSKUSI PO CELEM SVETU, EDINO V LÜBECKU SMRTNI SLUČAJI.

V zadnjem času imamo priliko dan za dnem čitati v časopisih ime Calmette in v tej zvezi o strašni tragediji v Lübecku, kjer je umrlo okrog 60 otrok, ki so bili cepljeni s Calmette-vim protituberkuloznim cepivom. Zato smatramo za potrebno, da v kratkih besedah seznanimo čitatelje s tem protituberkuloznim sredstvom.

Znano je dandanes, da je povzročitelj tuberkuloze majhen individij, ki ga lahko vidimo samo pod mikroskopom. Tuberkulozni bacil je odkril pred 50 leti prof. Robert Koch. Ta bacil se jako hitro širi in mnogi mu podležejo. Kmalu so doznali, da oboli tudi popolnoma zdrav človek, ki živi stalno v okolici tuberkuloznih. Okuži se namreč z bacili, ki jih bolniki izločajo, kadar pljuvajo na tla, kašljajo itd. Tudi zrak v prostorih, kjer živi bolnik, je poln bacilov.

Čim je bil odkrit povzročitelj tuberkuloze, so se začeli zdravniki in bakteriologi vseh narodov boriti proti njemu z najrazličnejšimi sredstvi. Najprej so delali poizkuse z bacili tuberkuloze s kalčki. Res se je pokazalo, da so živali, ki mimi. Res se je pokazalo, da so živali, ki mimi. Res se je pokazalo, da so živali, ki mimi. Res se je pokazalo, da so živali, ki mimi.

Nadalje so poskušali oslabiti bacil z raznimi kemičnimi in fizikalnimi sredstvi in ga na ta način usposobiti za imunizacijo. Toda tudi ta način ni uspel.

Zelo mnogobrojni so eksperimenti z uporabo različnih tipov tuberkuloznih bacilov na človeku. Imamo namreč mnogo vrst teh bacilov: typus humanus (človeški), bovinus (goveji), gallinaceus (perutinski), slepiči itd. Ta raziskovanja je nadaljeval tudi Calmette, ravnatelj Pasteurjevega zavoda v Parizu. Uspelo mu je vzgojiti bacile, ki so za človeka avirulentni, t. j. brez nevarnosti, s katerimi se pa človeka vendar lahko imunizira, t. j. obvaruje tuberkuloze. Uporabljal je

bacil tuberkuloznega goveda. Gojil je ta »typus bovinus« v posebnih umetnih shrambah ter dosegel, da je postal atuberkuligen, t. j., da v živali, kateri smo ga vbrizgali, ne povzroča tuberkuloznih procesov. To sredstvo je torej popolnoma neškodljivo in znano v znanstvenem svetu pod imenom B. C. G.

Ni pa dovolj, dokazati nestrupenost B. C. G.-sredstva, temveč treba je tudi dokazati, da se lahko z njim doseže imunizacija. Tudi to je uspelo Calmettu in njegovim sodelavcem. Dokazal je, da živali, ki so bile cepljene z B. C. G.-sredstvom in žive v istem hlevu s tuberkulozno živino, ne obolijo, dočim necepljene kmalu obolijo in poginejo.

Že leta 1921 je začel Calmette eksperimentirati tudi na človeku in je bilo do slej z B. C. G.-sredstvom cepljenih v Franciji že nad 200.000 otrok. Daje se to sredstvo novorojenčkom in sicer 5., 7. in 9. dan po porodu v žlici mleka. Potem skozi usta se uporablja zato, ker stariši navadno branjajo cepiti deco v kožo oz. podkožje. Vrši se to cepljenje v tako rani mladosti zato, ker sluznica v tej dobi rada propušča razne bakterije, toksine in antitoksine.

Calmettovo sredstvo ni pokazalo do slej — razen v Lübecku — nikakih zlih posledic. Nasprotno je bilo dognano, da je deca, cepljena z B. C. G., odpornejša tudi proti drugim boleznim. Umrljivost na tuberkulozi je pri deca, ki je bila cepljena z B. C. G.-sredstvom, štirikrat manjša nego pri necepljeni deci. Cepljena deca pa niso enkrat za vselej imena proti tuberkulozi, ampak je možnost infekcije mnogo manjša.

Razen v Franciji cepijo s tem sredstvom v Španiji, Poljski, Ukrajini, Rumuniji in v Nemčiji. Pred kratkim so naročili to sredstvo tudi v Beogradu, čakajo pa sedaj na izid afere v Lübecku.

cev, v Franciji 71, Združenih državah 62, Nemčiji 61, Nizozemski 46, Kanadi 45 in Belgiji 44.

Velika pedagoška razstava v Leningradu.

Dne 16. tm. je bila v Leningradu otvorjena pedagoška razstava Sovjetske Unije v Leningradu, ki obsega oddelke: splošna šolska obveznost, šola in socialistična zgradnja države, vzgojne metode in politična šola. Razstava obsega 20.000 predmetov. Za inozemske pedagoške zavode in organizacije je rezerviran poseben oddelek, v katerem je poleg Francije, Amerike, Danske, Italije, Belgije, Japonske, Anglije, Perzije in Litavske razstavila tudi Češkoslovaška. Razstava vzbuja v inozemstvu veliko zanimanja.

Enoten adresar.

Dne 25. tm. bo v Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu konferenca predstavnikov zavoda in gospodarskih organizacij. Na konferenci bo izdelan podroben načrt za enotni adresar vseh izvoznih, uvoznih in drugih važnih gospodarskih podjetij v naši državi.

Koliko pokadijo v Ameriki?

Minulo leto so ameriški kadilci popuštali 119 milijard 38 milijonov cigaret, za 13 milijard več nego leta 1928. Na eno osebo odpade nad 1000 cigaret na leto.

12. mednarodni kongres arhitektov

bo meseca septembra v Amsterdamu. Na kongresu bo zastopana tudi naša vlada.

Na policiji.

Komisar (oškodovancu, ki je malo poprej prijavil policiji tatvino zlate ure in večje svote denarja): »Povejte mi o tej uri oz. listnici vse natančno! Kako pa — izgledajo te stvari?«

O škodovalci: »Visoka, vitka, plavalaska, v zeleni obleki in z rdečim klobukom. Appetit je imela za tri...«

Drobiž iz Pohorskih Aten

Nekaj nepotrebnega sem opazil v našem mestu. Res, popolnoma nepotrebne so table na obeh koncih mesta, ki pravijo: »Avtomobili počasi, sicer i. t. d.« Ta table je postavila mestna občina za strašilo za vrabce na njivah, ko vrabci na njivah posedajo in se norčujejo. Norčujejo se avtomobilisti iz teh tabel in še več, norčujejo se iz mestne občine.

Podnevi še gre. Najdejo se taki, ki nekoliko upoštevajo policijski vozni red, ali ponoči, — saj table se ne vidijo. Zato bi bilo dobro postaviti k vsaki tabli čuvaja s svetilko, ki bi »posvetil« tem gospodom. Naše pošteno meščansko mnenje, pač je: Če misliš dirkati, pojdi v Maribor in ndirkaj čez dravski most, tam se izplača, pustiti možgane na ograji in se neprostovoljno skopati v Dravi, brez vstopnine na Mariborski otok. Bistriški kolesarji, pa so itak že znani v vsej banovini. Vsi časopisi se obregujejo, orožniki jih prijavljajo, mi se zgražamo in končni efekt je — poln drevored kolesarjev! Zato je potrebno tudi nekaj volje in denarja. Ponoči drveti po mestu brez luči in po pločniku, je pa menda poseben privilegij, ki ga uživajo samo kolesarji v Slov. Bistrici. Vsako mesto ima svojo posebnost, mi pa svojo. So pač pohorski »gaistie!«

Sicer pa je vse po starem in tradicija je, ki vodi narode skozi vekove k novim ciljem. Pri nas pa vodi tradicija naše častiljive starine vedno nazaj k stari firmi »k. k. Landesregierung in Graz«. To smo videli lani, ko so se peljali skozi naše mesto nemški avtomobilisti in so pri nekaterih oknih kar ginevali od »Heil« vsklikanja. In tako gre naprej iz dneva v dan, od očeta na sina.

Letoviščarji so že zopet prišli. Pogledajte si jih: taborijo pod milim nebom pred jahalnico. To so letoviščarji, doma v Sl. Bistrici, za časa lepega vremena na prostem. Kot mariborski stanovalci pod mostom. Če je v Mariboru stanovanjska kriza, zakaj ne bi bila tudi pri nas? Prav sijajno je videti na koncu mesta prav ob Tržaški cesti poleg ceste nekaj pohištva in postelj, v eni postelji pa starca, ki se ne more ganiti iz nje. Ali res ni v Bistrici lokala, kamor bi spravili te ljudi, ali pa imamo opraviti s trmo? Menda oboje — hebt sich auf!

Še to. Ali poznate vsi ono blagodejno pijačo šmarnico? Nekaj sijajnega ta šmarnica! Fantje pijejo, se stepejo, pridejo pred sodnijo: »Ja, šmarnico smo pili. Dekle postane mati: »Ja, šmarnice je bil pijan.« In slišal sem celo že, da kure po dve jajci na dan znesejo, če se jim da šmarnica. Kdor še ni pil šmarnice, naj se je napije. Videl in čutil bo efekt najmanj tri dni in še potem ne bo popolnoma zdrav. Tako se je zgodilo v bližini naših Aten. Fantje so pili po »pušenkanjih« šmarnico. Tudi Tone jo je pil. Ker pa ni imel kovača za drugi liter, so se skregali, stekli in nazadnje pobotali. — Tone naj proda eno ovco, saj oče jih ima dosti, in res, še so pili, še peli, tri dni nič domov, četrti dan pa je hlapec Tončku »kufer« prinesel in dejal; da so oče rekli, da ga ne rabijo več. In zopet so pili šmarnico...

Kdor še šmarnice ni pil, še pijan ni bil, pravi pravilen pohorski pregovor.

Simplicitus

Jugoslovanski birô za pobijanje alkoholizma.

V Beogradu se je ustanovil posebni »jugoslovanski birô proti alkoholizmu«. Njegova naloga je med drugim, da organizira osrednji protialkoholni muzej in glavno protialkoholno knjižnico v Beogradu.

Katero godalo je najbolj priljubljeno?

Neki francoski list je priredil anketo o vprašanju, katero godalo je najbolj priljubljeno. Rezultat ankete je iznenadil. Zakaj večina se je izrekla ne morda za gosli, klavir ali čelo, ampak za harmoniko. Ogromna večina francoskih čitateljev se je izjavila za harmoniko, šele v drugi vrsti za vijolino, čelo, gitaro, flavto, gozdni rog in saxofon. Klavir je torej pri Francozih zelo malo popularen.

Sport

Kaj je s teniškiimi prostori v Ljudskem vrtu?

Kakor se je svoječasno zatrjevalo, je nameraval ISSK Maribor v Ljudskem vrtu razširiti dosedanja teniška prostora. S tem bi zapadni del Ljudskega vrta gotovo mnogo pridobil na prikupljivosti, kajti moderno urejeni teniški prostori so povsod priznan okras za okolico. Kakor pa kaže, se ali našim sportnikom ali pa mestu ne mudi s končno ureditvijo in olepšavo zapadnega dela Ljudskega vrta. Sportniki se očitno zadovoljujejo s starima prostoroma, ki jih je ustvaril še »Kasinoverein«. Ta pomanjkljiva ambicioznost slovenskih teniških igralcev, ki od prevrata sem še niso ustvarili ničesar lastnega novega, nam ni ravno v čast. Na drugi strani pa se čujejo glasovi, da primanjkuje slovenskih teniških igrišč in da tej panogi za to ni mogoče napredovati med Slovenci. — Ali naj pomeni morda graditev novega »lesenega plota« v Ljudskem vrtu začetek olepšave in gradnje? Sedanje stanje tega dela mestnega zemljišča je pač že vredno preureditve. Njive, zapuščeni travniki, gnojlišče, leseni plotovi, izumirajoča živa meja, med vsem tem pa dva idilična teniška prostora — toda vse na enem kupu tako rekoč v sredi mesta. Kaj ko bi tukaj bodoči posestniki vil in sportniki pričeli z iniciativo za primerno ureditev teniškega kompleksa; vse dosedanje bo pač treba temeljito preurediti, saj posihmal tjakaj ne bodo več spadale njive! Tu pa ima predvsem besedo mestna občina.

Tekmovanje za svetovno prvenstvo v Montevideu.

V pondeljek se je vršila tretja semifinalna tekma, in sicer med Urugvajem in rumunsko reprezentanco, ki je končala s 4:0 zmago Urugvaja. Stanje prvenstvene tabele je naslednje: 1. skupina: 1. Čile (4), 2. Argentina (4), 3. Francija (2), Mehika (0). 2. skupina: 1. Jugoslavija (4), 2. Brazilija (2), 3. Bolivija (0). 3. skupina: 1. Urugvaj (4), 2. Rumunija (2), 3. Peru (0). 4. skupina: 1. USA (4), 2. Paragvaj (2), 3. Belgija (0). Jutri se igra tekma Argentina:Čile, ki je odločilnega pomena, kdo bo zastopal pri finalnih tekmah 1. skupine.

Jugoslavija ne sodeluje na akademski olimpijadi v Darmstadtu.

V Darmstadtu bo od 1. do 10. avgusta akademska olimpijada, na kateri bo sodelovalo 28 držav. Tudi Jugoslavija se je prijavila za sodelovanje, a je morala radi pomanjkanja sredstev svojo prijavo umakniti...

ISSK Maribor, nogometni odsek.

Jutri ob 20. sestanek nogometašev pri »Zamorcu«. Načelnik.

Sokolstvo

Seja župne uprave SKJ

se vrši v četrtek, dne 24. julija, z začetkom ob 18. uri v župni pisarni. Prosim vse v Mariboru bivaajoče člane župne uprave za zanesljivo vdeležbo. — Zdravo! Župni starosta.

Za 1750 milijonov dolarjev novih avtomobilskih cest

bodo zgradili še letos v Zedinjenih državah Sev. Amerike. V to svrhu bo vsak lastnik avtomobila moral plačati 80 dolarjev. 1750 milijonov dolarjev je v našem denarju krog 100 milijard dinarjev, dokaz, kako ogromne vsote žrtvujejo Amerikanci za dobre ceste.

Ogromni sadovnjak v sovjetski Rusiji.

V slavinskem okrožju na Kubanu pripravljajo ustanovitev ogromnega sadovnjaka na ozemlju, ki obsega 23.000 hektarjev. Poleg sadovnjaka se bo zgradila velika tovarna za konzerve in celo delavsko mesto.

Uvedba zemljiških knjig v Srbiji in Črnogori.

Minister pravde dr. Srskić je v soboto podpisal navodila za prvo osnovanje zemljiških knjig na področju apelacijskih sodišč v Beogradu in Skoplju ter velikega sodišča v Podgorici.

Konferenca o krizi rudarstva

Uprava Delavske zbornice v Beogradu je ministrstvu za šume in rude izročila spomenico glede vprašanja krize rudarstva v naši državi, ki postaja — državno vprašanje, in ki ga bo treba na en ali drugi način rešiti dogovorno z ministrom financ in prometa. V najkrajšem času bo sklicana konferenca zainteresiranih ministrstev in predstavnikov rudarstva, na kateri bodo to vprašanje natančno pretresali in proučevali ter iskali metode, kako bi se mogla kriza ozdraviti in rudarstvo v naši državi dvigniti na dostojno višino.

Samci in vdovci v Nemčiji snujejo svojo stranko

Radi istovetnosti interesov so samci in vdovci v Nemčiji sklenili osnovati svojo lastno stranko, koje svrha bi bila borba proti davku, ki ga je uvedla Nemčija za neozenjene. Nedvomno je, da bo imela stranka veliko pristašev, zlasti še, ker se ji pridružijo tudi vdovci, ki se zlasti buniijo proti temu davku, češ, da so vendar pokazali dobro voljo, ko so stopili pred oltar in da ne morejo za to, če so njih žene poumrle. Nova stranka namerava prirediti celo vrsto zborovanj, po zborovanjih pa povsod zabave s plešom.

Koliko je slepcev na svetu

»Münchenski medicinski tednik« priobčuje statistične podatke o številu slepih revežev križem sveta. Članek izpod peresa prof. Gorda ugotavlja, da je na vsem svetu dva in pol milijona slepcev. Potem takem odpade na vsakih sto tisoč prebivalcev 136 slepcev. Relativno pa je največ slepcev v Egiptu (1325 na 100.000 ljudi), sledi Ciper (730), Kitajska 500, Rusija 200, Indija 142. Med civiliziranimi narodi je to število znatno manjše in pride na Angleškem na 100.000 ljudi le 73 slep-

K. M. Čapek - Chod:

Jindri

Roman. — Iz češčine prevel dr. Fran Bradač.

»Pa kaj ste prav za prav, da imate toliko denarja?« je vprašal Jindra kar najbolj nesebično.

»Doktor filozofije, če veš, kaj je to,« je odvrnil potrpežljivo Pavák.

»O, to pa jaz dobro vem, kaj je to filozofija, to nam je gospod učitelj Forejt že davno razložil; ampak če ste doktor modrosti, potem se zelo čudim, da ne veste, da so pavaki golobje!«

Na to seveda ni bilo odgovora kljub vsemu Jindrovemu zmagoslavju. Za dr. Paváka je bilo res nekaj novega, da pomeni njegovo ime neko vrsto golobov. Toda tačas se je bavil z neodvračljivo mislijo na nekaj zelo važnega, doslej le naznačenega, ne dovolj določno objasnjenega.

Dolgo ni hotel s tem na dan, saj je vedel, da gre tu za največjo postavko v računu o njegovi krivdi pred tem detetom, njegovim sinom.

Prišel je s tem na dan šele med potjo po staromestnem blodišču, koder ga je peljal Jindra tako sigurno.

»Pa zakaj je mamica tako hripala? Je mnogo kašljala, kaj ne?«

»Zakaj?« je odgovoril Jindra. »Izgubila je glas, imela ga je opaljenega, toda na prsih je bila zdrava... Od tega to ni bilo.«

»Od česa pa?«

»Mamica je nekaj izpila!« je šepnil otrok.

Ko je to rekel, je Jindra hipoma izpustil očetove prste.

V njegove oči pod trmasto, z grblim in sklonjenim čelom Pavák ni mogel videti.

»Pa kaj je mamica izpila?«

»No — — olum.«

»Kaj je to, olum?«

»Ampak — to je taka žveplena kislina, ki se vliva v vodo, kadar se umivajo tla.«

»Goddam!«

»Kaj?« se je ozval Jindra, toda ko je videl, da nič drugega, je nadaljeval:

»Ona tega ni mnogo izpila, rajna babica ji je to izbila iz roke... Drugače bi bila morala umreti, tako pa si je sežgala samo glas in brado... Do smrti so ji ostala taka koritca.«

Pokazal je s prstom od ustnih kotičkov do konca brade.

To so bile torej tiste predčasne gube, o katerih je govoril včeraj žebjar Sýc. Gotovo je Boženko s svojim mučenjem tiral tako daleč, da je to storila, in zato se je te stvari dotaknil le tako od daleč.

Toda Jindra je razpršil to domnevo kar najtemeljiteje.

»Tega sem bil jaz kriv, ker sem prišel na svet,« je reklo tiho to neusmiljeno dete, kakor da čita očetovo misel. »Prišlo je eno za drugim, prvi je izginil in k drugemu je babica mamico silila...«

Neizmerna bolest je zadržila Pavákovo grlo, glas mu je preskočil, ko je vprašal:

»Pa kdo ti je vse to povedal, neboljeno dete?«

»Ampak Tona pri Mrkvantickih; ona je za glavo manjši od mene, ampak nikdo ne ve, koliko je stara, in kjer more komu kaj slabega povedati, mu pove, ona se tako mašuje za to, ker je pritlikava, in tako mi je vse to nekoč na kladah povedala. Ampak to je res, ves František to ve!«

»Jindra!« je rekel Jindřich Pavák mlačno, glas mu je odrekal; pomolil mu je roko, a Jindra je ni več prijel. Položil mu jo je torej na ramo, Jindra pa kakor da se hoče ogniti, a potem je ta dotiklaj vendar strpel.

Pavák pa je uvidel, da tiči v njegovem sinu, čeprav je bil očetu komaj do pasa, že mož, na katerem se zdi otroška obleka in mornarska čepica s trakovi skoro kakor posmeh.

Toda tudi obtožitelj je, kateremu bo moral odgovorjati prej ali slej.

»Ko boš večji, boš vse izvedel, kaj in kako je bilo,« je jecjal Pavák, ves razbeljen od sramu in zadrege, »za zdaj vidiš, da sem takoj, ko sem izvedel, da si na svetu, prišel in se zate zavzel.«

Jindra ni na to ničesar odgovoril, samo »hm!« in oče mu ni mogel videti v oči, naj se je naklanjal, kakor je hotel, saj je imel Jindra glavo preveč sklonjeno in čelo preveč nagrbnjeno.

Tako sta šla nekaj časa, poleg sebe in ravno, ko je Pavák domneval, da je našel zopet primerno besedo, se je Jindra očetu iztrgal in skočil v vrata, ki jih Pavák ni takoj spoznal.

Ni pretekla niti minuta in Jindra je zopet pridiral kakor žrebe; ravno med vrati je dohitel tesarjevega Lojzka in — vražji otrok — ga je sunil v hrbet s puščico, podobno puščici za šivanke, in preden je Lojzek zamahnil na sovražnika, je Jindra že zopet skokoma ob očetovem boku in pokazal Lojzku jezik. Lojzek sprva ni niti slutil, kdo je ta pobič v čepici s trakovi in v trdem ovratniku, ki je pokrival cela pleča, in ostrmel je, ko je zdaj videl, da je to žebjarjev Jindra. In to je Jindra tudi hotel.

Lojzek je hitro segel po klobuku, a samo segel, pozdravil pa ni... Roka mu je zdrsnila pod nos in pobalil je parkrat potegnil s prstom sem in tja, kakor bi si odrezaval nos. Lojzek se je naučil ta drzni trik od svojega očeta, slovitega šaljivca na Františku.

Jindřich Paváka je bilo sram, bi bil skoro odzdravil, in zares ga je bilo sram, ko je čul, kako se je Jindra navihano zahehtal.

Oba dečka sta bila cvetki z istega vražjega vrta, rastla sta na isti gredici.

Pavák, najneprijetnejše dovzet, da ga imata za norca dva pobalina, od katerih je eden celo njegov sinček, je vrgel na Jindro zelo jezen pogled.

»Tole?« se je bodro razgovoril Jindra, »tole vendar nič ni, to je le šala, to bom enkrat Lojzetu glavo razbil, zato ker tudi pljuje name in pljuje od vseh fantov najdalj in najbolj zadene.«

»Hinašstvo!« je pomislil Pavák.

»Me vsaj ne bo zmerjal, da sem pankrt!« je nadaljeval Jindra v svojem samogovoru v dva in, ko je to rekel, je prijel očeta zopet za dva prsta — v pojasnilo

tega, kar je rekel.

Med tem sta prišla do šole.

Tu je dvignil Jindra svoje trmasto čelo k očetu.

»Ali pridete po šoli zopet pome?« je rekel in ga pogledal.

To so bile zopet v otroško razburjenem obrazu — oči moža.

Izraz oči je bil tak, da Pavák ni našel takoj odgovora.

»Če bi ne prišli... zaradi tega, kar sem vam prej povedal... potem bi vas sploh ne bilo treba... Ali mi ne boste spet ušli?«

»Prav gotovo pridem.«

»Recite rajši — pri moji duši!«

»Pri moji duši!«

»Torej pa zbogom, ob enajstih je konec šole!«

»Jindra! Zakaj ne rečeš: Zbogom, oče!«

»Torej pa — zbogom, oče!«

Če bi deček ne bil zbežal, kakor bi za njim go-relo, bi ga bil oče, prvič tako nazvan, za to besedo objel...

Takoj je začel vršiti svoje očetovske dolžnosti, in obiskal je v svojem novem poslanstvu predvsem šolskega ravnatelja.

Ta častitljivi mož je sicer vedel o čudežnem srečanju očeta s sinom, kolegi so že včeraj v posvetovalnici o tem govorili, toda z besedo ni dal znati, da gleda na to stvar kot na senzacijo in za to mu je bil dr. Pavák resnično hvaležen.

Kar se tiče Jindřicha Nekuše, bi bil to morda najboljši učenec celega razreda kljub velikemu številu neopravičenih šolskih zamud, seveda kar se tiče uspeha, ampak glede vedenja, dragi gospod doktor, bo to nekako nasprotno. Gospod strokovni učitelj prirodoslovja na primer je prepričan, da je deček prav izredno nadarjen, toda ta nadarjenost bi bila izročena poginu, če bi dosedanje razmere trajale dalje. Če pa bo Jindřich Nekuš, kakor je verjetno, iztrgan ne le iz dosedanje rodbine, ampak tudi iz ozračja njegovega okraja, postane še prav reden deček, saj v srcu ni pokvarjen, ampak njegova trdoglavost, da trma! Seveda so skoro vsi tukajšnji dečki vobče divjaki; le-tos poleti na primer je razdeljena šola v dva tabora po družabnih razredih, na bosopete in obute, ki se med seboj kruto pretepajo. Nekuš je eden izmed bosonožnih voditeljev, v bistvu pa so seveda vsi enaki pobalini. Sicer pa, kakor pravi, noče šolski ravnatelj utajiti gospodu doktorju, da bo treba mnogo truda, preden pride dečka do reda, toda to se more posrečiti le daleč od Františka, okraja in šole...

Dr. Pavák se je zahvalil in odšel s preobilno stvarino za premišljevanje do enajstih.

Ko bi bil že prej o tem premišljal, kaj storiti z dečkom, bi se bil gotovo odločil, da ne pusti tukaj svojega Jindre; razgovor z izbornim šolskim ravnateljem je ta sklep le pospešil.

Toda prizor, ki ga je doživel po šoli, je učinil, da je sklenil, da ne pusti Jindre tukaj niti pol dneva več. Saj je bil prisiljen rešiti Jindro iz gneče pretepačev, v katero je zašel niti dvajset korakov od šolskih vrat. Posegel je seveda vmes šele, ko je videl, da podlega sinček kljub svoji izdatni obrambi.

Sobo in črkoslikanje,
barvanje fasad izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. IX

Za potovanje:
potne kovčke in torbe, v veliki izbiri od navadne do najfinejše vrste. Kovčki za auto in kolekcijo vzorcev po naročilu. I. Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 1763

Časopisi in inserati.
pri Hinko Sax, Grajski trg. 1654

Stanovanje
sobo in kuhinjo, iščem. Cenj. ponudbe pod »Mir« na upravo.

Izobraženi gospod
po možnosti upokojenec z znanjem slovenskega in nemškega jezika dobi stalno mesto za popoldansko in večerno službo. Kino Union, Maribor. Vprašati od 9.—12. in od 3.—9. zvečer. 2086

Najemniške knjižice
s hišnim redom se dobi po Din 10.— pri Hinkotu Sax-u, Grajski trg. 2085

Gramofone
popravlja najbolje in najceneje mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova ulica, 14. 602

Dvosobno stanovanje
oddam 2—3 osebam. Ponudbe pod »Avgust« na upravo »Večernika«. 2082

Juristi!

Sodne takse

broširano 32 Din, platno 44 Din, so pravkar izšle
pri Tiskovni zadrugi v Mariboru
Aleksandrova cesta šte. 13

Zahvala!

Podpisana se zahvaljujeva tem potom podpornemu društvu

„Ljudska samopomoč v Mariboru“

za takojšnje izplačilo pripadajoče podpore po smrti najine matere g. **Marlje Ambrož** ter priporočava to prekoristno društvo vsakomur v takojšen pristop, ako še ni nje-ga član.

Marenberg, dne 22. julija 1930

Karl in Ana Ambrož

Lep trgovski lokal

z dvosobnim stanovanjem ob prometni cesti v Mariboru oddam v najem s 1. septembrom. Ponudbe na upravo pod »Sigurno prospevanje«. 2083

Spominjajte se CMD!

Svarilo!

Svarim vsakogar pred razširjanjem podlih laži o moji ženi, ker bom sicer proti vsakomur sodnijsko postopal. **Tom Peter, strojevodja, Maribor**

Za vkuhanje in vlaganje

sadja, jagod in zeljišč priporočam lastno pristno slivovko, vinski špirit in droženko.

Obenem priporočam najboljši

kis za vlaganje kumarč.

GUSEL ADALBERT, žganjarna,
Aleksandrova c. 39 MARIBOR Koroška c. 18

Zahtevajte povsod „Večernik!“